

Skjøtselplan for Hauklia øvre slåttemark, Meldal kommune, Sør-Trøndelag fylke.

Figur 1. Rikt insektsliv på slåttemarka Hauklia øvre. Foto: Steinar Vatne, 14.07.2014

FIRMANAVN OG ÅRSTALL: Økolog Vatne 2014

PLAN/PROSJEKTANSVARLIG: Steinar Vatne

OPPDRAKSGIVER: Meldal kommune

LITTERATURREFERANSE (for skjøtelsesplanen): Vatne, S. 2014. Skjøtelsesplan for Hauklia øvre slåttemark, Meldal kommune, Sør-Trøndelag fylke. Økolog Vatne Notat 5-2014.

Forord

Med grunnlag i undersøkelser av den utvalgte naturtypen slåttemark i Meldal og Orkdal kommuner i 2013 (sammen med Miljøfaglig Utredning) og 2014 har Økolog Vatne på oppdrag for Orkla Landbruk v/Odd Lykkja utarbeida skjøtselsplaner for alle registrerte slåttemarkar som har verdi B-viktig og A-svært viktig.

De som vil bruke og bevare ei artsrik slåttemark kan med fordel tenke på hvordan jorda blei drivi før traktoren og kunstgjødsla kom på markedet. Naturgjødsla var verdifull og blei helst bare brukt på åkermark. Slåttemarka fikk lite eller ingen gjødsla, og blei gradvis utarma for næringsstoff. Det var derfor viktig at også de minste grastustene langs engkantene, i bratte skrenter og mellom steiner og trær blei slått for å få nok vinterfôr. Slåttemarka var finpusa etter at slåttekaren og rakstedeia var ferdig. Om høsten slapp en innpå husdyr som hadde med seg frø fra utmarka, og i tråkket etter dyra kunne frøa spire. Det er denne bruken som gjorde at slåttemarka blei så artsrik. Hvis slåttemarka blei pløyd og tilsådd, ville engplantene spre seg sakte inn fra kanter og knauser der jorda ikke hadde blitt snudd. De gjenværende slåttemarkene er i dag leveområder for mange blomsterplanter, insekter og sopp som har blitt sjeldne etter at moderniseringa av landbruket satt igang for fullt på midten av det forrige århundret. Grundig slått og fjerning av all avlinga, uten tilførsel av gjødsla er fremdeles den aller beste måten å ta vare på slåttemarka. Slåttemarka kan gi et bra og smakfullt håbeite, og de som har dyr, kan ha god nytte av å gjerde inn slåttemarka si.

Steinar Vatne,
Grindal 26.11.2014

A. Generell del

Slåttemarker er arealer som blir regelmessig slått. Semi-naturlig slåttemark, eller såkalt natureng, er slåttemarker som er formet gjennom rydding og lang tids tradisjonell slått. De er ofte overflatelyddet, men ikke oppdyrket og tilsådd i seinere tid, og ikke eller meget lite gjødslet. De blir slått seint i sesongen. Slåttemarkene blir eller ble gjerne høstbeitet og kanskje også vårbeitet. Hvordan slåttemarkene har vært skjøttet varierer noe fra sted til sted og hvor man er i landet. Slåttemark er urte- og grasdominert og oftest meget artsrik. Den kan være åpen eller tresatt.

Tresatte slåttemarker med styvingstrær som blir høstet ved lauving er i dag meget sjeldne. Slike såkalte lauvenger ble gjerne beitet om våren, slått en gang seint om sommeren og høstbeitet. I tillegg ble greinene på trærne høstet til lauvfôr med et tidsintervall på 5-8 år. I gammel tid spilte også myr en viktig rolle som slåttearealer (slåttemyr). De fleste jordvannsmyrene i Norge har tidligere vært slått, men myrslåtten opphørte i stor grad alt for lenge siden og forekom bare noen få steder fram til slutten av 1950-årene. Gjengroingen av slåttemyr går imidlertid gjerne langsomt så flere myrer bærer i dag likevel fortsatt preg av denne høstingen. Det er registrert få lauvenger og slåttemyrer som fortsatt er i hevd.

De ulike slåttemarkene tilhører våre mest artsrike naturtyper med meget stor betydning også for andre organismer enn karplanter. Rundt 70 prosent av våre dagsommerfugler er for eksempel knyttet til åpen engvegetasjon (særlig urterik slåttemark) og en rekke vadefugler bruker strandenger (slått eller beita) som hekkeområder og rasteplasser ved trekk. I tillegg har slåttemarker stor betydning for mange truede beitemarksoppper. Slåttemarker kan ikke erstattes av beitemarker fordi de inneholder vegetasjonstyper og flere arter som ikke opprettholdes av beite. I sammenligning med beitemarker har de høyest arts mangfold per m² og også de største bestandene av flere truede engarter. Gjennom historien har de vært, og vil også i framtiden være, viktige "levende genbanker". I tillegg er de bærekraftige økosystemer som har vært et nøkkelement i norsk landbruk i tusener av år. I løpet av 1900-tallet har de imidlertid blitt blant våre mest truede naturtyper.

Slåttemarksutforminger Midt-Norge

Den store variasjonen i vår slåttemarksvegetasjon i Norge er foreløpig bare delvis kartlagt. I det følgende har vi likevel forsøkt å peke på noen utforminger av slåttemarksvegetasjon som kan sees som karakteriske for Midt-Norge og dermed gir denne regionen et særskilt forvaltningsansvar. Vi gir også eksempler på noen verdifulle lokaliteter.

I Midt-Norge finnes utforminger av dunhavreeng på kysten med arter som blåstarr, vill-lin, ormetunge og marianøkkeblom. Artsrike slåttemarker med bl.a. marinøkkel og rødflangre er registrert på Allmenningsværet i Roan, Sør-Trøndelag. Eksempel på artsrik dunhavreeng er registrert også i Oppdal kommune på Åmotsdalen gård og på Halsen. Også Kleivgardene-Sliper-Detli i Oppdal har meget artsrik slåttemark med kalk- og varmekrevende arter. I Lierne i Nord-Trøndelag på Kvelia finnes boreale slåttemarker (flekkgriøreng) med lang kontinuitet, som fortsatt er i god hevd. Og på Storlia i Leksvik kommune finnes hevdede enger av ulike typer som frisk fattigeng, frisk til tørr middels baserik eng og vekselfuktig, baserik eng, med vill-lin, nattfiol, storblåfjær, bakkesøte, vårmarihand, bergskrinneblom, vårskrinneblom og stortveblad. Velhevida skogstorkenebb-ballblomslåttemarker finnes i Sølendet naturreservat, i Rørros kommune, Sør-Trøndelag.

Generelle råd ved skjøtsel og restaurering av verdifulle slåttemarker

Skjøtsel

Beste måten å skjøtte ei gammel artsrik eng på, er å følge opp den tradisjonelle driftsforma, uten gjødsel og med sein slått. Det tradisjonelle slåttetidspunktet har variert noe fra sted til sted avhengig av klima og høyde over havet. Derfor er det viktig å finne ut hva som har vært vanlig på den aktuelle lokaliteten eller i nærområdet fra gammelt av. Slått før 10. juli var imidlertid meget sjeldent!

En bør benytte lett redskap (ljå, tohjuls slåmaskin eller lettere traktor der det er mulig). Graset må bakketørkes/ev.hesjes før det fjernes. Bakketørkinga viktig for at frøa til engartene både skal få modne ferdig og bli liggende igjen på enga når høyet samles sammen og kjøres vekk.

Enkelte steder har engene i tillegg vært beitet, enten vår eller høst eller begge deler. Bare beiting kan imidlertid ikke erstatte slått, men er det eneste mulighet for skjøtsel i en periode, er storfebeiting det mest skånsomme. De velger ikke ut "godbitene" slik sauene gjør. Beitepresset må i tilfelle ikke være for stort, og en må vente seg

noe manuell etterrydding. Der en har tidligblomstrende arter som til eksempel søstermarihånd er det særlig viktig at en unngår vårbeite.

Restaurering

Når det gjelder restaurering av enger som er i gjengroing og utvidelse av eksisterende slåtteareal er det viktig å ikke sette i gang med mer omfattende restaurering enn det en greier å følge opp med skjøtsel i ettertid.

Dersom det er mange delfelt som skal restaureres, kan det være lurt å ta det trinnvis over flere sesonger. Slik blir det mer overkommelig, og en får en følelse med hvor omfattende de ulike tiltaka er, og hva en kan forvente å få gjennomført per sesong.

Hogst/grovrydding bør helst gjennomføres på frossen og gjerne bar mark, dette for å unngå skader på undervegetasjonen og er samtidig lettvinnt for å få så lav stubbe som mulig. Rydding i snø kan være noe mer tungvint, mindre busker og oppslag kan også ryddes på sommeren når det er tørt og mye av biomassen er samlet i bladene.

I slåtteenger som *ikke* har vært tresatt er det ikke noe poeng å sette igjen noe særlig med trær. Gamle styvingstre må imidlertid spares. Et og annet lauvtre med fin og vid krone kan og få stå. All gran/furu og fremmede treslag (eksempelvis platanlønn) bør fjernes.

Etter hogst er det spesielt viktig at alt ryddeavfall, kvist, stubber og lignende blir samla sammen og brent på egne steder, og aller helst frakta ut av området. Dette for å unngå unødig oppgjødsling. Ryddeavfall som ligger spredd utover vil elles fort føre til ny dominans av uønska rask- og storvoksen konkurransesterk vegetasjon. Oppflising og spredning av flis i området er av samme grunn ikke å anbefale.

Gjenstående biomasse vil ta opp noe av næringen som frigjøres fra de døde røttene til trær og busker som har blitt ryddet vekk. Dette gir en gjødselseffekt som lett forårsaker oppvekst av uønska nitrogenkrevende arter (som for eksempel bringebær, brennesle). Gradvis gjenåpning er derfor viktig. Gjødslingseffekten sammen med økt lysinnstråling fører gjerne også til en del etterrenning. Det er mest effektivt å slå lauvrenningene i juli, når det er minst energi samla i rotsystemet. Dette faller normalt sammen med slåttetidspunktet. Det kan likevel være nødvendig å rydde lauvrenninger flere ganger utover i første sesongen, og i tillegg året etter.

Osp og or sprer seg ved rotskot, og rydding kan i mange tilfelle føre til utstrakt renning. Disse kan det derfor lønne seg å ringbarke (sokke). Det bør da skjæres et fem cm bredt band rundt treet nedanfor nederste greina. Det er viktig at snittet er så dypt at all barken forsvinner, slik at transporten av næringsstoff helt sikkert er brutt. Det er lettest å ringbarke om våren. Etter tre sommere må de døde trea fjernes.

Stubber må kappes helt ned til bakken, enten i forbindelse med hogsten eller ved etterrydding på barmark. Større stubber vil gå raskere i forråtning om en skiller barken fra veden med et spett eller lignende, og så stapper jord i mellom. Med unntak av osp og or kan en også unngå renninger på denne måten. Dette kan til eksempel være aktuelt i kanter som hindrer lysinnstråling til slåttemarka.

Problemarter som bringebær- og rosekratt, brennesle, mjøduert eller liknende går normalt ut ved slått, men kan være avhengig av slått flere ganger per sesong i begynnelsen med ljà eller krattrydder. Ev. felt med einstape (bregne) bør slås ned med kjepp (ikke skjæres ned). På denne måten fortsetter bregna med å transportere næring fra røttene, og utarmer så rotsystemet sitt. Den bør så fjernes på høsten. For mer utfyllende om skjøtsel, restaurering og hevd, se:

Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker som finnes på DN's hjemmesider:

<http://www.dirnat.no/content/1916/>

B. Spesiell del: Hauklia øvre

SØKBARE EGENSKAPER (for Naturbase)									
Navn på lokaliteten Hauklia øvre				Kommune Meldal				Områdenr.	
ID i Naturbase (ny lokalitet)			Registrert i felt av: Steinar Vatne					Dato: 14.07.2014	
Eventuelle tidligere registreringer (år og navn) og andre kilder (skriftlige og muntlige) Ingen kjent							Skjøtselsavtale: Inngått år: Utløper år:		
Hovednaturtype: Slåttemark andel				100 %		Utforming: Fattig slåtteeng D0126 (100%) % andel			
Tilleggsnaturtyper:									
Verdi (A, B, C): B			Annen dokumentasjon (bilder, belagte arter m.m.) Bilder						
Påvirkningsfaktorer (kodeliste i håndbok 13, vedlegg 11)									
Stedkvalitet		Tilstand/Hevd		Bruk (nå):				Vegetasjonstyper:	
< 20 m	x	God		Slått		Torvtekt			
20 – 50 m		Svak		Beite		Brenning			
50-100 m		Ingen	x	Pløying		Park/hages tell			
> 100 m		Gjengrodd		Gjødsling					
		Dårlig		Lauving					
OMRÅDEBESKRIVELSE (For Naturbase og som grunnlag for skjøtselsplanen)									
<p>INNLEDNING Beskrivelsen er utarbeida av Steinar Vatne 20.11.14, basert på egen befaring 14.7.2014 sammen med Odd Lykkja i forbindelse med kartlegging av slåttemark på oppdrag for Orkla landbruk. Nytt faktaark for slåttemark (Svalheim 2014) er benytta til beskrivelsen.</p>									
<p>BELIGGENHET OG NATURGRUNNLAG: Lokaliteten utgjør en del av innmarka på Hauklia (den vestre av de to Hauklia-gårdene), ca 2,5 km sørvest for Storås i Meldal kommune. Lokaliteten er ganske skarpt avgrensa mot skog i nord, men ellers mer skjønnsmessig mot engareal i dårligere tilstand.</p>									
<p>NATURTYPER, UTFORMINGER OG VEGETASJONSTYPER Naturtypen er slåttemark, utforming fattig slåtteeng. Med stor sannsynlighet er dette i hovedsak tidligere fulldyrka mark, som over tid har fått et artsinventar som kjennetegner slåttemarker. Grunnlendte partier og kantsoner mot skog er trolig intakt slåttemark (ikke oppdyrka).</p>									

ARTSMANGFOLD:

Registrerte arter var harerug, gullris, hvitbladtistel, gulaks, firkantperikum, tepperot, småengkall, harestarr, tyttebær, rødkløver, fyllblom, smalkjempe, skogstorkenebb, sølvbunke, blåklokke, hvitmaure, engsyre, legeveronika, vanlig (og trolig grov) nattfiol, ryllik, blåknapp, rødknapp, prestekrage, blåkoll, skogmarihånd, finnskjegg, øyentrøst, aurikkelsveve, tyttebær. Det er trolig potensial for krevende beitemarksopp i deler av lokaliteten, spesielt i kantsoner og grunnlendte partier.

BRUK, TILSTAND OG PÅVIRKNING:

Odd Lykkja (pers. medd) fortalte at det har vært fastboende på Hauklia fra 1600-tallet, sist i åra 1912-1917. Seinere blei det dyrka korn rundt 1930-tallet i bakkene, som blei regna som god kornjord. Mye av setervollen blei pløyd sist på 1950-tallet (flyfoto fra 1937 indikerer også at det meste har vært fulldyrka mark i første halvdel av forrige århundre). Fra 1963-75 var det beite for sau. I de seinere år har de lettest tilgjengelige delene av vollen blitt beitepussa for å hindre gjengroing. Det meste av slåttemarka er ganske utarma og fremdeles ganske artsrik, med et godt innslag av naturengarter som er noe ujevnt fordelt i enga. Strølaget er stedvis ganske tjukt, og innslaget av gjengroingsarten firkantperikum er høyt. Det finnes ellers en del løvoppslag. Lokaliteten er delt av en grusvei.

FREMMEDE ARTER: Nyseryllik

KULTURMINNER: Ingen kjente

SKJØTSEL OG HENSYN

Slåttemarka bør ryddes for løvoppslag og den opprinnelige kantsonen mot skog bør ryddes fram (stubber kappes helt ned). Årlig slått etter blomstring i juli-august med skjærende redskap (ljå/motorslåmaskin/lett traktor) og fjerning av alt høy etter bakketørk/hesjing. Gammalt gras bør rakes godt opp i forbindelse med første slått. Beitepussing, tilplanting, gjødsling, sprøyting og andre inngrep vil være sterkt negativt for slåttemarka. Etterbeiting vil være positivt. Om tilgrensende engarealer skjøttes på tilsvarende vis (se skjøtelsesplan), er det trolig mulighet for at lokaliteten etterhvert kan utvides.

DEL AV HELHETLIG LANDSKAP:

Lokaliteten er en del av slåtteengene som finnes på de to Haukliagårdene, men disse er omgitt av andre hovednaturtyper.

VERDIBEGRUNNELSE:

Lokaliteten oppnår lav vekt på tilstand, lav til middels vekt på rødlistearter (potensial for beitemarksopp), middels vekt på antall engarter og grunntypevariasjon, og høy vekt på størrelse og nærhet til andre kulturmarker. Lokaliteten får derfor verdi B-viktig, med vekt på at tilstanden er ganske svak og skjøtsel inntil nylig har vært lite gunstig. Lokaliteten har et åpenbart potensial for å øke i verdi etter noen år med god skjøtsel.

SKJØTSELSPLAN

DATO skjøtelsesplan: 26.11.2014		UTFORMET AV: Steinar Vatne		FIRMA: Økolog Vatne	
UTM 32V 527620 6994730	Gnr/bnr. 160/2	AREAL (nåværende): 4,6 daa	AREAL etter evt.restaurering: Usikkert, ca 10 daa	Del av verneområde? Nei	
Kontakt med grunneier/bruker (ev /informant). Før opp tidsperioder, ev datoer. Navn: Helene og Nils Lykkja (grunneiere) og Odd Lykkja 14.07.2014			Type kontakt (befaring, tlf, e-post med mer) Befaring, og epost-kontakt med Odd Lykkja.		

Slåttemarka og de to restaureringsarealene er vist i figur 2.

MÅL:

Hovedmål for lokaliteten: Slåttemarka skal ryddes for trær og deretter slås årlig. Tilstanden skal være god.

Konkrete delmål: Sein slått (rundt månedsskiftet juli-august) og oppsamling av høy, helst etter bakketørking eller hesjing. Etterbeite vil være gunstig. Gjødsling, sprøyting, beitepussing eller andre inngrep skal ikke forekomme. Høy skal ikke bli liggende igjen i enga. Utvidelse av lokaliteten ved restaurering av område 1 og 2.

Tilstandsmål arter: Jevnere fordeling av blomstrende engplanter.

Mål for bekjempelse av problemarter/gjengroing: Redusere innslaget av firkantperikum og høystauder. Holde hele slåttemarka fri for løvoppslag.

AKTUELLE TILTAK:	Prioritering (år)	Ant daa og kostnad/ daa	Kontroll : (Dato)
<p>Naturtypelokaliteten (rød avgrensning, Fig. 2): <i>Generelle tiltak:</i> Sein slått med lett traktor (fortrinnsvis med knivslåmaskin) og tohjulsslåmaskin. Kanter slås med ljà der en ikke kommer til med slåmaskin. Helst bakketørking eller hesjing. Grundig raking og oppsamling av høy. Løvoppslag (<4cm diameter) kan i de fleste tilfeller tas med tohjulsslåmaskin.</p> <p>Timeanslag (tilpasses etter utstysbruk): Kantslått m/tohjulsslåmaskin og ljà 0,6 daa: 1 time/daa Slått med lett traktor 4 daa: 1 time Håndraking langs kanten 0,6 daa: 6 timer/daa Vending, ranking og bortkjøring med traktor 4 daa: 0,5 time/daa</p>	Årlig tiltak (2015-)	4,6 daa, 10-12 timer	
<p><i>Aktuelle restaureringstiltak:</i> Grundig raking og fjerning av gammalt gras gjøres i forbindelse med første slått.</p>	2015	4,6 daa, ca 24 timer	
<p>Hogst av alle trær <30 cm brystdiameter på frossen mark (noen eldre løvtrær kan evt. stå igjen). Rydding av løvkratt. Alle stubber kappes ved bakkenivå. Kvist legges i haug utenfor lokaliteten.</p>	2015	4,6 daa, ca 8-12 timer	
<p>Restaureringsareal 1 (blå avgrensning, Fig. 2): <i>Generelle tiltak:</i> Sein slått med tohjulsslåmaskin (og evt. lett traktor). Kanter slås med ljà der slåmaskin ikke kommer til. Helst bakketørking eller hesjing. Grundig raking og oppsamling av høy. Løvoppslag (<4cm diameter) kan i de fleste tilfeller tas med tohjulsslåmaskin. Ved evt. bruk av traktorredskaper der det ikke er for bratt, vil tidsbruken bli mindre.</p>	Årlig tiltak (oppstart 2016)	5 daa, ca 10-12 timer	
<p><i>Aktuelle restaureringstiltak:</i> Grundig raking og fjerning av gammalt gras gjøres i forbindelse med første slått.</p>	2016	5 daa, ca 24 timer	
<p>Restaureringsareal 2 (lilla avgrensning, Fig. 2): <i>Generelle tiltak:</i> Sein slått med lett traktor (på storparten av arealet) og tohjulsslåmaskin. Kanter slås med ljà der slåmaskin ikke kommer til. Helst bakketørking eller hesjing. Grundig raking og oppsamling av høy. Løvoppslag kan i de fleste tilfeller tas med tohjulsslåmaskin.</p>	Årlig tiltak (oppstart 2016-17)	8,7 daa, ca 12-16 timer	
<p><i>Aktuelle restaureringstiltak:</i> Grundig raking og fjerning av gammalt gras gjøres i forbindelse med første slått.</p>	2016-17	8,7 daa, ca 12 timer	
<p>Aktuelle skjøtselstiltak: Hvis det er mulig å gjennomføre: Etterbeite av hele innmarka (ca 820m omkrets) på Hauklia, evt bare slåttemarkslokaliteten (ca 370m). Inngjerding med permanent gjerde eller strømgjerde.</p>		Kostnad må evt. utredes	
<p>UTSTYRSBEHOV: Motorsag, ryddesag og traktor med vinsj, evt. steinsvans til bortkjøring av kvist. Lett traktor med slåmaskin (helst med knivbjelke), venderive og pickupvogn vil være mulig å bruke på store deler av arealene, og vil lette mye av arbeidet, men da må det være tørt i marka. Tohjulsslåmaskin, ljà og rive må i det meste brukes til slått og raking langs kantene og i bratte partier.</p>			

OPPFØLGING:

Skjøtselsplanen skal evalueres innen 5 år

Behov for registrering av spesifikke artsgrupper: Beitemarksopp.

Tilskudd søkt år:

Søkt til:

Tilskudd tildelt år:

Tildelt fra:

Skjøtselsavtale parter:

ANSVAR:

Person(-er) som har ansvar for iverksettelse av skjøtselsplanen.

Kilder

Lykkja, N. 1960. Gard og ætt III. Meldal bygdebok Bind 5. Meldal kommune. 533 s.

Ortofoto/kart

Figur 2. Satellittfoto fra 2009 med inntegning av slåttemarkslokaliteten (rød avgrensning), og mulig restaureringsareal 1 (blå) og 2 (lilla). Det meste av område 2 var beitepusa i 2014 og lokalitetsavgrensninga i denne retningen er derfor noe usikker. Deler av område 1 og 2 kan trolig oppnå minst C-verdi (kanskje B) etter noen år med god skjøtsel.

Figur 3. Satelittfoto fra 2007. Her vises at det meste av innmarka på Hauklia har blitt beitepussa. Dette har forhindra gjengroing med trær, men er en uegna måte å bevare artsrik slåttemark på.

Figur 4. Flyfoto fra 1937. Hesjene viser at det meste av innmarka på denne tida blei brukt som eng. Slåttemarkslokaliteten (sentralt i innmarka) består trolig av flere teiger som har varierende brukshistorie.

Bilder

Figur 5. Øvre del av slåttemarkslokaliteten (rød avgrensning): Her er det en del løvkratt i kantene og noen større bjørketrær som bør fjernes før slått (stubber kappes helt ned). Det meste av smått løvoppslag kan nok tas med slåmaskin ved første slått. Denne delen er ganske utarma for næringsstoffer og er artsrik. Bilde tatt mot nord-vest. Foto: Steinar Vatne

Figur 6. Midtre del av slåttemark-lokaliteten. Her er også litt løvoppslag, et ganske tjukt lag med gammalt gras, og en del firkantperikum. Gammalt gras bør rakes godt opp etter første slått for å gi bedre forhold for småvokste engplanter. På den skogvokste haugen kan en med fordel ta ut de fleste trær under 20 cm i diameter (noen einer kan evt. stå igjen). Bilde tatt mot øst. Foto: Steinar Vatne

Figur 7 . Mulig restaureringsareal 2 (lilla avgrensning, fig. 2). Bilde tatt etter beitepussing i 2014. Hvor mye av dette arealet som har godt potensial for restaurering er litt usikkert, men noen kantsoner og grunnlendte partier virka i det minste ganske artsrike. Bilde tatt mot øst. Foto: Steinar Vatne

Figur 8. Oversikt over mulig restaureringsareal 1 (blå avgrensning, fig 2). Her er det stor dominans av gjengroingsarten firkantperikum, som tyder på uegna skjøtsel i lengre tid. Stedvis kommer det inn noen mer krevende arter. Nedover bakken blir det gradvis større innslag av høystauder. Bilde tatt mot sør-øst. Foto: Steinar Vatne

Artsliste

Harerug, gullris, hvitbladtistel, gulaks, firkantperikum, tepperot, småengkall, harestarr, tyttebær, rødkløver, føyllblom, smalkjempe, skogstorkenebb, sølvbunke, blåklokke, hvitmaure, engsyre, legeveronika, vanlig (og trolig grov) nattfiol, ryllik, blåknapp, rødknapp, prestekrage, blåkoll, skogmarihånd, finnskjegg, øyentrøst, aurikkelsveve, tyttebær.